

Valstybinei energetikos
reguliavimo tarybai
info@vert.lt.

Nr. 30210 -

DĖL NUTARIMO PROJEKTO

AB „Energijos skirstymo operatorius“ susipažino su nutarimo „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2008 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. O3-187 „Dėl Gamtinių dujų naujų vartotojų prijungimo įkainių skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektu ir teikia pastabas bei pasiūlymus.

PRIDEDAMA:

1. Pastabų lentelė (Pastabų lentelė.docx).
2. Skaičiuoklė (Skaičiuoklė.xlsx).

Finansų ir administravimo tarnybos direktorius

Augustas Dragūnas

Ronalda Arieškienė, tel. 8 650 84 738, el. p. ronald.aieskiene@eso.lt

---

Klientų aptarnavimas

Klientų aptarnavimo tel. 1852 arba 8 697 61 852*

Nemokama elektros sutrikimų linija 1852

Nemokama dujų tiekimo sutrikimo linija 1804

Svetainė www.eso.lt

*ilgasis numeris apmokestinamas pagal kliento ryšio operatoriaus plano įkainius

Įmonės rekvizitai

Aguonų g. 24, 03212 Vilnius, Lietuva

El. p. info@eso.lt

Juridinio asmens kodas 304151376

PVM mokėtojo kodas LT100009860612

Registrų tvarkytojas VĮ Registrų Centras

E. pristatymas 304151376

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“ (TOLIAU – BENDROVĖ ARBA ESO) PASTABOS IR PASIŪLYMAI DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2008 M. LAPKRIČIO 17 D. NUTARIMO NR. O3-187 „DĖL GAMTINIŲ DUJŲ NAUJŲ VARTOTOJŲ PRIJUNGIMO ĮKAINIŲ SKAIČIAVIMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTUI (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS)

2020 m. sausio 15 d.

Eil. Nr.	Nutarimo projekto nuostata	Bendrovės / ESO komentaras	Siūlomas pakeitimas
PASTABOS IR PASIŪLYMAI METODIKAI			
1.	8. Vartotojo sistemos įrengimo įmokos ir įkainiai nėra reguliuojami.	Atsiskaitymas už trečiųjų šalių (rangovų) atliekamus darbus nėra reglamentuojami, t. y. už vartotojo dalies įrengimą gali būti neskaiciuojama nei įmoka, nei įkainis, o teigiama, kad vartotojas apmoka sąmatą. Todėl siūlytina vartoti bendrinę sąvoką.	8. Vartotojo sistemos įrengimo įmokos ir įkainiai ~~kaina~~ kaina nėra reguliuojama.
2.	12.6. Projekto ataskaitinis laikotarpis (toliau – ataskaitinis laikotarpis) – pilnų kalendorinių metų, kuriems pateikiamos projekto investicijų, veiklos išlaidų, veiklos pajamų, mokesčių, finansavimo, skaičius. Atliekant finansinį vertinimą, prielaidos vertinamos ir skaičiavimai atliekami projekto ataskaitiniam laikotarpiui, kuris lygus vartotojų sistemų, skirtų nebutiniams vartotojams ar biudujų gamybos įrenginiams, atveju – operatoriaus ir asmens, kurio sistema yra prijungiamas, suderintam metų skaičiui, o vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams, atveju – 20 metų.	<p>Sutartinis projekto ataskaitinio laikotarpio vertinimas prijungiant naujo nebutinio gamtinių dujų vartotojo sistemą, suponuoja jį kaip pagrindinį ginčo objektą, kadangi susitarimo pagrindumas yra sunkiai įrodomas objektyviomis aplinkybėmis (vartotojas gali teigti, kad nurodė kiekius nesuprasdamas situacijos ir pan.). Todėl siekiant išvengti naujų nebutinių gamtinių dujų vartotojų atvejų piktnaudžiavimo atvejų, kai smulkiam ir vidutiniam verslui priklausantis vartotojas nurodo kaip įmanoma ilgesnį ataskaitinį laikotarpį siekdamas mažesnės prijungimo įmokos arba nemokėti prijungimo įmokos nepateikdamas tokį jo poreikį įrodančios informacijos. Taip pat vertintina vartotojo vykdomos veiklos sustabdymo rizika.</p> <p>Kasmet yra vykdoma daugiau nei 1000 tūkst. naujų nebutinių gamtinių dujų vartotojų sutartinių įsipareigojimų kontrolė, iš kurių preliminariai 30 proc. jų nevykdo. Todėl jų išieškojimui reikalingi papildomi veiksmai: sąskaitų – faktūrų išrašymas, priminimų siuntimas, dokumentų ruošimas teismui ir pan.</p> <p>Todėl atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą ir į naujų nebutinių gamtinių dujų vartotojų pasiskirstymą pagal Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos 32 p., siūlome vartotojams, planuojantiems suvartoti gamtinių dujų kieki, atitinkantį 5</p>	12.6. Projekto ataskaitinis laikotarpis (toliau – ataskaitinis laikotarpis) – pilnų kalendorinių metų, kuriems pateikiamos projekto investicijų, veiklos išlaidų, veiklos pajamų, mokesčių, finansavimo, skaičius. Atliekant finansinį vertinimą, prielaidos vertinamos ir skaičiavimai atliekami projekto ataskaitiniam laikotarpiui, kuris lygus vartotojų sistemų, skirtų nebutiniams vartotojams ar biudujų gamybos įrenginiams, atveju – operatoriaus ir asmens, kurio sistema yra prijungiamas, suderintam metų skaičiui, ne ilgesniam nei 15 metų (taikant Metodikos 27 punkto nuostatas su nebutiniu vartotoju, pagal Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos (toliau – Kainų metodika) 32 punkto nuostatas priskiriamam 4 - 7 grupei, gali būti suderintas ir ilgesnis nei 15 metų terminas) , o vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams, atveju – 20 metų.

Eil. Nr.	Nutarimo projekto nuostata	Bendrovės / ESO komentaras	Siūlomas pakeitimas																																													
		<p>– 7 grupes, prijungimo įmoką vertinti atsižvelgiant į Metodikos 27 p. nuostatas. 2018 – 2019 m. dujų fikuotų naujų nebutinių gamtinių dujų vartotojų objektų pasiskirstymas pagal grupes:</p> <table border="1" data-bbox="824 379 1442 756"> <thead> <tr> <th>Grupė</th> <th colspan="2">2018</th> <th colspan="2">2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>14</td> <td>3%</td> <td>19</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>333</td> <td>82%</td> <td>261</td> <td>75%</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>40</td> <td>10%</td> <td>43</td> <td>12%</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>17</td> <td>4%</td> <td>21</td> <td>6%</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>3</td> <td>1%</td> <td>2</td> <td>1%</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>0</td> <td>0%</td> <td>1</td> <td>0%</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>0</td> <td>0%</td> <td>0</td> <td>0%</td> </tr> <tr> <td>Iš viso:</td> <td>407</td> <td>100 %</td> <td>347</td> <td>100 %</td> </tr> </tbody> </table>	Grupė	2018		2019		1	14	3%	19	5%	2	333	82%	261	75%	3	40	10%	43	12%	4	17	4%	21	6%	5	3	1%	2	1%	6	0	0%	1	0%	7	0	0%	0	0%	Iš viso:	407	100 %	347	100 %	
Grupė	2018		2019																																													
1	14	3%	19	5%																																												
2	333	82%	261	75%																																												
3	40	10%	43	12%																																												
4	17	4%	21	6%																																												
5	3	1%	2	1%																																												
6	0	0%	1	0%																																												
7	0	0%	0	0%																																												
Iš viso:	407	100 %	347	100 %																																												
3.	14.1. Įmoką, skirtą nebutiniams vartotojams ir (ar) dujų sistemoms ir (ar) biudujų gamybos įrenginiams, nustatomas šalių susitarimu . Rekomenduotina jo trukmė – 15 metų.	Žiūr. pastabą Nr. 2.	14.1. Įmoką, skirtą nebutiniams vartotojams ir (ar) dujų sistemoms ir (ar) biudujų gamybos įrenginiams - ne ilgesnis nei šalių susitarimu . Rekomenduotina jo trukmė – 15 metų (taikant Metodikos 27 punkto nuostatas su nebutiniu vartotoju, pagal Kainų metodikos 32 punkto nuostatas priskiriamam 4 - 7 grupei, gali būti suderintas ir ilgesnis nei 15 metų terminas).																																													
4.	15. Įkainis ir įmoka apskaičiuojami vadovaujantis naujo vartotojo sistemos ar dujų sistemos prijungimo prie dujų sistemos sutarties pasirašymo data galiojančiomis, o jei įkainio ar įmokos skaičiavimo metu yra žinomi artimiausių laikotarpių duomenys, įvertinus vartotojo sistemos ar dujų sistemos prijungimo data, ir žinomomis ateities prielaidomis dėl įkainio ir (ar) įmokos skaičiavimo.	Pažymėtina, kad prielaidos įkainių skaičiavimui teikiamos Tarybai ir Tarybos yra vertinamos Metodikoje nustatytais terminais, todėl Bendrovė negali vienašališkai koreguoti įkainių prielaidų. Taip pat paaiškinama, kad naujo nebutinio vartotojo atžvilgiu turi būti aiškus atskaitos taškas, kuriuo vadovaujantis vertinamos prijungimo įmokai įtakos turinčios prielaidos siekiant aiškumo, vienodo kiekvienos situacijos vertinimo ir pagrįstų administracinių kaštų vertinimo. Akcentuotina tai, kad prielaidos, vertinamos skaičiuojant prijungimo įmoką naujiems nebutiniams gamtinių dujų vartotojams paaiškėja skirtingais laikotarpiais, pavyzdžiui, ateinančių metų investicijų grąžos norma skaičiuojama einamųjų metų	15. Įkainis ir įmoka apskaičiuojami vadovaujantis naujo vartotojo sistemos ar dujų sistemos prijungimo prie dujų sistemos sutarties pasirašymo data galiojančiomis, o jei įkainio ar įmokos skaičiavimo metu yra žinomi artimiausių laikotarpių duomenys, įvertinus vartotojo sistemos ar dujų sistemos prijungimo data, ir žinomomis ateities prielaidomis dėl įkainio ir (ar) įmokos skaičiavimo.																																													

Eil. Nr.	Nutarimo projekto nuostata	Bendrovės / ESO komentaras	Siūlomas pakeitimas
		<p>liepos/rugpjūčio mėnesį (Tarybos atsakomybė), kainos viršutinė riba – einamųjų metų rugsėjo/spalio mėnesiu (Tarybos atsakomybė), eksploatacinės sąnaudos – gali būti įvertintos gegužės mėnesį, tačiau terminas nėra apibrėžtas teisės aktais (ESO atsakomybė). Pastarasis nevienodas prielaidų vertinimo išsidėstymas laike reikalauja ir papildomų IT pokyčių bei rankinio darbo (atitinkamai didesnė klaidos tikimybė). Todėl šiuo atveju būtent prijungimo sutartis (ir atitinkamai jos sudarymo data) yra pagrindinis dokumentas, apibrėžiantis Bendrovės ir vartotojo abipuses teises ir pareigas ir iš to kylančias teises pasekmes.</p>	
5.	<p>16.1.1. SSO, kaip vidutinės SSO sąnaudos, priskirtos dujotiekių eksploatavimui (Eur/km), skaičiavimuose naudojant SSO prognozuojamas pagrįstas sąnaudas įmokos ar įkainio skaičiavimo metais;</p>	<p>Tarybos struktūrinio vieneto (toliau – Skyriaus) pažymose dėl einamųjų ar ateinančių metų kainos ir (ar) pajamų viršutinės ribos koregavimo ar nustatymo nurodyti dydžiai, kurių pagrindu įvyko nustatymas, yra bendriniai, t. y. nedetalizuojami. Paaiškinama, kad šiuo metu vertinant eksploatacines sąnaudas, tenkančias 1 km (šis apskaičiuotas dydis teikiamas Tarybai įkainių skaičiavimui ir naudojamas skaičiuojant prijungimo įmokas naujiems nebutiniams gamtinių dujų vartotojams) yra atsižvelgiama į praėjusių metų žinomus, audituotus duomenis ir vertinamos tik tam tikros eksploatacinių sąnaudų eilutės. Pavyzdžiui. Atitinkamų ESO padalinių darbuotojų darbo užmokestis, SODRA, dujotiekių sąnaudos, dujų reguliavimo punktų sąnaudos, vidaus tinklų sąnaudos, dujų skirstymo sistemos remonto rezervas, katodinės apsaugos sąnaudos, matavimo priemonių sąnaudos, Eur – pagal reguliacinės audituotos atskaitomybės 6 priedą; administracinių ir gamybinių pastatų (statinių, inžinerinių sistemų) sąnaudos, IT, personalo sąnaudos, Eur - pagal reguliacinės audituotos atskaitomybės 6 priedą % nuo visų sąnaudų; transporto priemonių (įskaitant mechanizmus) sąnaudos Eur - pagal padalinius; eksploatuojamų skirstomųjų dujotiekių ilgis, km.</p> <p>Siekiant įvertinti tą aplinką, kad faktinių duomenų, kurių pagrindu išskaičiuojamos eksploatacinės sąnaudos, tenkančios 1 km ir prijungimo įkainių skaičiavimo/taikymo</p>	<p>16.1.1. SSO, kaip vidutinės SSO sąnaudos, priskirtos dujotiekių eksploatavimui (Eur/km), skaičiavimuose naudojant SSO vienų kalendorinių metų prieš įkainių skaičiavimą faktines sąnaudas indeksuojant prognozuojamais vidutinio metinio vartotojų kainų indekso (VKI) atitinkamais metais pokyčiais, kurie nustatomi pagal Finansų ministerijos duomenis prognozuojamas pagrįstas sąnaudas įmokos ar įkainio skaičiavimo metais;</p>

Eil. Nr.	Nutarimo projekto nuostata	Bendrovės / ESO komentaras	Siūlomas pakeitimas
		susidaro laiko tarpas, siūloma apskaičiuotą dydį indeksuoti, taikant vidutinio metinio vartotojų kainų indekso (VKI) atitinkamais metais prognozuojamą pokytį, kuris nustatomas pagal Finansų ministerijos duomenis.	
6.	16.2. nekilnojamojo turto mokesčio (toliau – NTM) sąnaudų: 16.2.1. įmokos, skirtos nebuitiniams vartotojams ir (ar) dujų sistemoms, atveju apskaičiuojamų pradinę turto, kuriam pagal teisės aktus taikomas NTM, vertę padauginant iš atitinkamoje savivaldybėje taikomo NTM tarifo dydžio, įvertinant NTM taikymo išimtis ; 16.2.2. įkainio atveju apskaičiuojamų pradinę turto, kuriam pagal teisės aktus taikomas NTM, vertę padauginant iš 1 % NTM tarifo dydžio, įvertinant NTM taikymo išimtis.	Įkainio atveju, kaip Taryba nurodo, taikomas 1 % NTM tarifo dydis, todėl išimčių taikymas nėra galimas, t. y. vertinamas vidutinis dydis ir nėra skaičiuojamas NTM kiekvienam naujam buitiniam gamtinių dujų vartotojui individualiai.	16.2. nekilnojamojo turto mokesčio (toliau – NTM) sąnaudų: 16.2.1. įmokos, skirtos nebuitiniams vartotojams ir (ar) dujų sistemoms, atveju apskaičiuojamų pradinę turto, kuriam pagal teisės aktus taikomas NTM, vertę padauginant iš atitinkamoje savivaldybėje taikomo NTM tarifo dydžio, įvertinant NTM taikymo išimtis ; 16.2.2. įkainio atveju apskaičiuojamų pradinę turto, kuriam pagal teisės aktus taikomas NTM, vertę padauginant iš 1 % NTM tarifo dydžio, įvertinant NTM taikymo išimtis.
7.	17. Nusidėvėjimo sąnaudos, patiriamos nuo įgyvendintų investicijų, tenkančių konkrečiai naujai vartotojo sistemai, naujai dujų sistemai ar biodujų gamybos įrenginiui, apskaičiuojamos vadovaujantis Metodikos, Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos, patvirtintos Valstybinės kainų ir energetiko kontrolės komisijos (toliau – Komisija) 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Kainų metodika), Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2018 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. O3E-314 „Dėl Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Perdavimo kainų metodika), Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-464 „Dėl gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), nuostatomis.	Reguliacinę apskaitą apibrėžia Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašas, likusieji vadinami teisės aktai reglamentuoja pajamų/kainų skaičiavimo principus ir yra pertekliniai nusidėvėjimo sąnaudų skaičiavimo kontekste.	17. Nusidėvėjimo sąnaudos, patiriamos nuo įgyvendintų investicijų, tenkančių konkrečiai naujai vartotojo sistemai, naujai dujų sistemai ar biodujų gamybos įrenginiui, apskaičiuojamos vadovaujantis ~~Metodikos, Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos, patvirtintos Valstybinės kainų ir energetiko kontrolės komisijos (toliau – Komisija) 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Kainų metodika), Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2018 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. O3E-314 „Dėl Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Perdavimo kainų metodika), Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-464 „Dėl gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), nuostatomis.~~

Eil. Nr.	Nutarimo projekto nuostata	Bendrovės / ESO komentaras	Siūlomas pakeitimas
8.	18. Investicijų graža (ROI) apskaičiuojama vadovaujantis Metodikos, Aprašo, Kainų metodikos, Perdavimo kainų metodikos, Investicijų gražos normos nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 „Dėl Investicijų gražos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“, nuostatomis.	Reguliacinę apskaitą apibrėžia Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašas, likusieji vadinami teisės aktai reglamentuoja pajamų/kainų skaičiavimo principus ir yra pertekliniai investicijų gražos skaičiavimo kontekste.	18. Investicijų graža (ROI) apskaičiuojama vadovaujantis ~~Metodikos, Aprašo, Kainų metodikos, Perdavimo kainų metodikos, Investicijų gražos normos nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 „Dėl Investicijų gražos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“~~ , nuostatomis.
9.	ĮMOKŲ SKAIČIAVIMAS VARTOTOJŲ SISTEMOMS, SKIRTOMS NEBUTINIAMS VARTOTOJAMS, IR DUJŲ SISTEMOMS	Įmokos skaičiuojamos nebutiniams vartotojams, kurie jas apmoka, o ne sistemoms.	~~ĮMOKŲ SKAIČIAVIMAS VARTOTOJŲ SISTEMOMS, SKIRTOMS NEBUTINIAMS VARTOTOJAMS, IR DUJŲ SISTEMOMS~~ ĮMOKŲ SKAIČIAVIMAS PRIJUNGIANT NEBUTINIŲ VARTOTOJŲ SISTEMAS IR (AR) NAUJAS DUJŲ SISTEMAS
10.	19. Įmoka, skirta vartotojų sistemų, skirtų nebutiniams vartotojams ir (ar) dujų sistemoms lygi operatoriaus patiriamas ekonomiškai pagrįstas išlaidas viršijančioms išlaidoms, kurios yra laikomos išlaidomis: 19.1. lygiomis 0, kai $FGDV(I) \geq 0$; 19.2. lygiomis $FGDV(I)$ moduliui, kai $FGDV(I) < 0$.	Žiūr. pastabą Nr. 9.	19. Įmoka, ~~skirtamokėtina už~~ vartotojų sistemų, skirtų nebutiniams vartotojams ir (ar) dujų sistemoms, prijungimą prie dujų sistemos lygi operatoriaus patiriamas ekonomiškai pagrįstas išlaidas viršijančioms išlaidoms, kurios yra laikomos išlaidomis: 19.1. lygiomis 0, kai $FGDV(I) \geq 0$; 19.2. lygiomis $FGDV(I)$ moduliui, kai $FGDV(I) < 0$.
11.	20. $FGDV(I)$ apskaičiuojama pagal (1) formulę : $FGDV(I) = \sum_{t=0}^T \frac{CF_t}{(1+D)^t} =$ $= \sum_{t=0}^T \frac{P_t - CAPEX_t - OPEX_t - ROI_t - C_{DA,t}}{(1+D)^t}; (1)$ čia: CF_t – t-aisiais metais operatoriaus patiriami pinigų srautai, sąlygoti naujų vartotojų sistemų, skirtų nebutiniams vartotojams ir (ar) naujų dujų sistemų prijungimo, Eur; $CAPEX_t$ – t-aisiais metais operatoriaus patiriami investicijų kaštai, sąlygoti naujų vartotojų sistemų, skirtų nebutiniams vartotojams, ir (ar) naujų dujų sistemų prijungimo, Eur; D – diskonto norma, įvertinanti pinigų vertės pokyčius atitinkamu laikotarpiu, yra lygi laikotarpiui, per kurį	Žiūr. PASTABOS SKAIČIUOKLEI „SKIRSTYMAS“ .	20. $FGDV(I)$ apskaičiuojama pagal (1) formulę : $FGDV(I) = \sum_{t=0}^T \frac{CF_t}{(1+D)^t} =$ $= \sum_{t=0}^T \frac{P_t - CAPEX_t - OPEX_t - ROI_t - C_{DA,t}}{(1+D)^t}; (1)$ čia: CF_t – t-aisiais metais operatoriaus patiriami pinigų srautai, sąlygoti naujų vartotojų sistemų, skirtų nebutiniams vartotojams ir (ar) naujų dujų sistemų prijungimo, Eur; $CAPEX_t$ – t-aisiais metais operatoriaus patiriami investicijų kaštai, sąlygoti naujų vartotojų sistemų, skirtų nebutiniams vartotojams, ir (ar) naujų dujų sistemų prijungimo, Eur;

Eil. Nr.	Nutarimo projekto nuostata	Bendrovės / ESO komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>planuojama prijungti vartotojo sistemą, skirtą nebuitiniam vartotojams ir (ar) naują dujų sistemą, Tarybos nustatytų operatoriaus kainų ir (ar) pajamų viršutinėms riboms apskaičiuoti naudotai investicijų gražos normai (WACC), proc.;</p> <p>$C_{DA,t}$ – t-aisiais metais operatoriaus patiriamų nusidėvėjimo sąnaudų padidėjimas, sąlygotas naujų vartotojų sistemų, skirtų nebuitiniam vartotojams, ir (ar) naujų dujų sistemų prijungimo, Eur;</p> <p>ROI_t – t-aisiais metais operatoriaus investicijų gražos sąnaudų padidėjimas, sąlygotas naujų vartotojų sistemų, skirtų nebuitiniam vartotojams, ir (ar) naujų dujų sistemų prijungimo, apskaičiuotos pagal Metodikos 21 punkto reikalavimus, Eur;</p> <p>P_t – t-aisiais metais operatoriaus gautinos pajamos dėl padidėjusių transportuotinių dujų kiekių ir (ar) pajėgumų, sąlygotos naujų vartotojų sistemų, skirtų nebuitiniam vartotojams, ir (ar) naujų dujų sistemų prijungimo, apskaičiuotas pagal šios Metodikos 22 punktą, Eur;</p> <p>t – metų skaičius nuo investicijų įgyvendinimo pradžios iki jo ataskaitinio laikotarpio pabaigos;</p> <p>$OPEX_t$ – t-aisiais metais operatoriaus patiriamų operacinių sąnaudų padidėjimas, apskaičiuotas pagal šios Metodikos 16 punktą, Eur;</p>		<p>D – diskonto norma, įvertinanti pinigų vertės pokyčius atitinkamu laikotarpiu, yra lygi laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti vartotojo sistemą, skirtą nebuitiniam vartotojams ir (ar) naują dujų sistemą, Tarybos nustatytų operatoriaus kainų ir (ar) pajamų viršutinėms riboms apskaičiuoti naudotai investicijų gražos normai (WACC), proc.;</p> <p>~~$C_{DA,t}$ – t-aisiais metais operatoriaus patiriamų nusidėvėjimo sąnaudų padidėjimas, sąlygotas naujų vartotojų sistemų, skirtų nebuitiniam vartotojams, ir (ar) naujų dujų sistemų prijungimo, Eur;~~</p> <p>ROI_t – t-aisiais metais operatoriaus investicijų gražos sąnaudų padidėjimas, sąlygotas naujų vartotojų sistemų, skirtų nebuitiniam vartotojams, ir (ar) naujų dujų sistemų prijungimo, apskaičiuotos pagal Metodikos 21 punkto reikalavimus, Eur;</p> <p>P_t – t-aisiais metais operatoriaus gautinos pajamos dėl padidėjusių transportuotinių dujų kiekių ir (ar) pajėgumų, sąlygotos naujų vartotojų sistemų, skirtų nebuitiniam vartotojams, ir (ar) naujų dujų sistemų prijungimo, apskaičiuotas pagal šios Metodikos 22 punktą, Eur;</p> <p>t – metų skaičius nuo investicijų įgyvendinimo pradžios iki jo ataskaitinio laikotarpio pabaigos;</p> <p>$OPEX_t$ – t-aisiais metais operatoriaus patiriamų operacinių sąnaudų padidėjimas, apskaičiuotas pagal šios Metodikos 16 punktą, Eur;</p>
12.	<p>24. Asmens, prijungiančio naują vartotojo sistemą, skirtą nebuitiniam vartotojui, ar naują dujų sistemą, prijungimo sutartyje su operatoriumi nustatomas:</p> <p>24.1. minimalus šio asmens transportuotinas dujų kiekis ir (ar) pajėgumai, kurių pagrindu nustatyta įmokos vertė, ir kurie ataskaitiniu laikotarpiu išdėstomi pagal Operatoriaus ir šio asmens suderintas apimtis;</p> <p>24.2. minimalių šio asmens transportuotinių dujų kiekių ir pajėgumų mokesčio, taikomo tuo atveju, jei šie įsipareigojimai nevykdomi, apskaičiavimo tvarka;</p> <p>24.3. mokesčio dėl pagal Metodikos 24.1 ir 22.4 papunkčiuose nustatyto reikalavimo nevykdymo apmokėjimo terminai.</p>	<p>Siekiant teisinio aiškumo ir vieningo bei teisingo Metodikos nuostatų, prašome paaiškinti ir reglamentuoti Metodikoje, kokiais kriterijais vadovaujantis turi būti nustatytas MINIMALUS transportuotinas dujų kiekis. Vartotojo prašyme prijungti vartotojo sistemą prie dujų sistemos yra nurodomas kiekis, tačiau operatorius neturi objektyvių galimybių patikrinti, ar nurodytas kiekis yra minimalus, vidutinis ar maksimalus. Taip nėra aišku, kas yra laikytina atskaitos tašku, nuo kurio matuojamos minimalios vartojimo apimtys. Minimalaus kiekio sąvoka šiuo metu subjektyvi ir prieštaringa bei turinti įtakos teisminių ginčų didėjimui.</p>	<p>24. Asmens, prijungiančio naują vartotojo sistemą, skirtą nebuitiniam vartotojui, ar naują dujų sistemą, prijungimo sutartyje su operatoriumi nustatomas:</p> <p>24.1. minimalus šio asmens transportuotinas dujų kiekis ir (ar) pajėgumai, kurių pagrindu nustatyta įmokos vertė, ir kurie ataskaitiniu laikotarpiu išdėstomi pagal Operatoriaus ir šio asmens suderintas apimtis;</p> <p>24.2. minimalių šio asmens transportuotinių dujų kiekių ir pajėgumų mokesčio, taikomo tuo atveju, jei šie įsipareigojimai nevykdomi, apskaičiavimo tvarka;</p> <p>24.3. mokesčio dėl pagal Metodikos 24.12 ir 202.4 papunkčiuose nustatyto reikalavimo nevykdymo apmokėjimo terminai.</p>

Eil. Nr.	Nutarimo projekto nuostata	Bendrovės / ESO komentaras	Siūlomas pakeitimas
		Patiksliname, kad mokestis skaičiuojamas Metodikos 24.2 p. pagrindu ir metodikoje 22.4 p. nėra.	
13.	28. Naujų vartotojų sistemų, skirtų nebuitiniams vartotojams, ir naujų dujų sistemų įmokų nustatymo skaičiuoklė skelbiama Tarybos internetiniame puslapyje www.vert.lt. Taryba, atnaujinusi šią skaičiuoklę dėl teisės aktų ar kitų pasikeitimų, atnaujintą skaičiuoklę paskelbia prieš 10 darbo dienų iki jos taikymo.	Siekiant teisinio aiškumo ir savalaikės informacijos gavimo bei pateikimo, siūloma nuostatą papildyti.	28. Naujų vartotojų sistemų, skirtų nebuitiniams vartotojams, ir naujų dujų sistemų įmokų nustatymo skaičiuoklė skelbiama Tarybos internetiniame puslapyje www.vert.lt. Taryba, atnaujinusi šią skaičiuoklę dėl teisės aktų ar kitų pasikeitimų, atnaujintą skaičiuoklę paskelbia prieš 10 darbo dienų iki jos taikymo ir apie skelbimą informuoja operatorius raštu.
14.	ĮKAINIŲ IR ĮMOKŲ SKAIČIAVIMAS VARTOTOJŲ SISTEMOMS, SKIRTOMS BUITINIAMS VARTOTOJAMS	Įkainiai ir įmokos skaičiuojamos buitiniams vartotojams, kurie jas apmoka, o ne sistemoms.	~~ĮKAINIŲ IR ĮMOKŲ SKAIČIAVIMAS VARTOTOJŲ SISTEMOMS, SKIRTOMS BUITINIAMS VARTOTOJAMS~~ ĮKAINIŲ IR ĮMOKŲ SKAIČIAVIMAS PRIJUNGIANT BUITINIŲ VARTOTOJŲ SISTEMAS
15.	33. P_m apskaičiuojamas pagal (8) formulę : $P_m = \frac{P_{buit} \times (1 - k_{past})}{L_{buit}}; (8)$ čia: P_{buit} – SSO patiriamas ekonomiškai pagrįstas išlaidas viršijančios išlaidos dėl vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams, prijungimo nustatomos vadovaujantis Metodikos 36 punktu, Eur; k_{past} – SSO įgyvendintų investicijų vartotojų sistemoms, skirtoms buitiniams vartotojams prijungti, dalies, nepriklausančios nuo tiesiamų dujotiekių naujoms vartotojų sistemoms, skirtoms buitiniams vartotojams, ilgio, koeficientas. Šį koeficientą, vadovaudamasis Apraše numatytais apskaitos principais, apskaičiuoja SSO, atsižvelgdamas į investicijas naujoms vartotojų sistemoms, skirtoms buitiniams vartotojams prijungti, įgyvendintas per paskutinius 4 ketvirčius iki duomenų įkainiams skaičiuoti pateikimo; L_{buit} – paskutinius 4 ketvirčius iki duomenų įkainiams skaičiuoti pateikimo prijungtų vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams, priskirtas geometrinis atstumas, m.	Vertinant tai, prijungimo įkainis yra skaičiuojamas 1 metrui, todėl formulėje vardiklio reikšmė turi atitikti apmokestinimo objektą.	33. P_m apskaičiuojamas pagal (8) formulę : $P_m = \frac{P_{buit} \times (1 - k_{past})}{L_{buit}}; (8)$ čia: P_{buit} – SSO patiriamas ekonomiškai pagrįstas išlaidas viršijančios išlaidos dėl vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams, prijungimo nustatomos vadovaujantis Metodikos 36 punktu, Eur; k_{past} – SSO įgyvendintų investicijų vartotojų sistemoms, skirtoms buitiniams vartotojams prijungti, dalies, nepriklausančios nuo tiesiamų dujotiekių naujoms vartotojų sistemoms, skirtoms buitiniams vartotojams, ilgio, koeficientas. Šį koeficientą, vadovaudamasis Apraše numatytais apskaitos principais, apskaičiuoja SSO, atsižvelgdamas į investicijas naujoms vartotojų sistemoms, skirtoms buitiniams vartotojams prijungti, įgyvendintas per paskutinius 4 ketvirčius iki duomenų įkainiams skaičiuoti pateikimo; L_{buit} – paskutinius 4 ketvirčius iki duomenų įkainiams skaičiuoti pateikimo prijungtų vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams, ~~priskirtas geometrinis~~ apmokestintas atstumas, m-, t. y. suma

Eil. Nr.	Nutarimo projekto nuostata	Bendrovės / ESO komentaras	Siūlomas pakeitimas
			apmokestinamo atstumo (individualiai prijungiamoms vartotojų sistemoms, skirtoms buitiniams vartotojams, geometrinio atstumo ir praeityje suformuotame kvartale arba naujame kvartale prijungtoms vartotojų sistemoms, skirtoms buitiniams vartotojams, tenkančio atstumo suma).
16.	<p>34. Kai yra dujofikuojamas naujas kvartalas, operatorius turi įvertinti potencialių buitinių vartotojų skaičių. Šių vartotojų dujų sistemoms prijungti įkainis skaičiuojamas įvertinant kvartalo suformavimo metu apskaičiuotą metrų skaičių, tenkantį vienam naujai dujofikuojamo kvartalo buitiniam vartotojui (L_p). Nuo kvartalo suformavimo taikoma naujai dujofikuojamo kvartalo įmoka buitiniam vartotojui ($P_{kvart t}$) apskaičiuojama:</p> $P_{kvart t} = P_{buit past} + L_p \times P_m; (9)$ <p>čia: $P_{buit, past}$ – t-aisiais metais galiojantis įkainis, kuris taikomas nepriklausomai nuo atstumo ir pajėgumų, Eur; L_p – metrų skaičius, tenkantis naujai dujofikuojamo kvartalo naujai vartotojo dujų sistemai, skirtai buitiniam vartotojui, m. Kvartale prijungiamoms vartotojų dujų sistemoms, skirtoms buitiniams vartotojams, priskirtas ilgis, įkainio nustatymo tikslais, prilyginamas geometriniam atstumui. P_m – t-aisiais metais galiojantis įkainis, kuris taikomas už kiekvieną dujotiekio metrą, Eur.</p>	<p>Dujofikuojant kvartalui priklausančius naujus buitinius gamtinių dujų vartotojus skaičiuojamas planuojamas nutiesti ilgis, kuris dalinamas iš potencialių vartotojų skaičiaus, t. y. geometrinis atstumas nėra vertinamas, nes nėra objektyvių galimybių tam realizuoti.</p>	<p>34. Kai yra dujofikuojamas naujas kvartalas, operatorius turi įvertinti potencialių buitinių vartotojų skaičių. Šių vartotojų dujų sistemoms prijungti įkainis skaičiuojamas įvertinant kvartalo suformavimo metu apskaičiuotą metrų skaičių, tenkantį vienam naujai dujofikuojamo kvartalo buitiniam vartotojui (L_p). Nuo kvartalo suformavimo taikoma naujai dujofikuojamo kvartalo įmoka buitiniam vartotojui ($P_{kvart t}$) apskaičiuojama:</p> $P_{kvart t} = P_{buit past} + L_p \times P_m; (9)$ <p>čia: $P_{buit, past}$ – t-aisiais metais galiojantis įkainis, kuris taikomas nepriklausomai nuo atstumo ir pajėgumų, Eur; L_p – metrų skaičius, tenkantis naujai dujofikuojamo kvartalo naujai vartotojo dujų sistemai, skirtai buitiniam vartotojui, m. ~~Kvartale prijungiamoms vartotojų dujų sistemoms, skirtoms buitiniams vartotojams, priskirtas ilgis, įkainio nustatymo tikslais, prilyginamas geometriniam atstumui.~~ P_m – t-aisiais metais galiojantis įkainis, kuris taikomas už kiekvieną dujotiekio metrą, Eur.</p>
17.	<p>35. Metrų skaičius, tenkantis vienai naujai dujofikuojamo kvartalo vartotojo sistemai, skirtai buitiniam vartotojui, apskaičiuojamas pagal (10) formulę:</p> $L_p = \frac{L_{kvar}}{n_b}; (10)$ <p>čia:</p>	<p>Siekiant teisinio aiškumo ir vertinat tai, kad kvartalams priklausančių vartotojų įvadų ilgis yra vienodas arba skirtumas nereikšmingas, siūlome papildyti punktą, kad vertinamas yra visas planuojamas nutiesti ilgis, t. y. įskaitant ir įvadus.</p>	<p>35. Metrų skaičius , tenkantis vienai naujai dujofikuojamo kvartalo vartotojo sistemai, skirtai buitiniam vartotojui, apskaičiuojamas pagal (10) formulę:</p> $L_p = \frac{L_{kvar}}{n_b}; (10)$ <p>čia:</p>

Eil. Nr.	Nutarimo projekto nuostata	Bendrovės / ESO komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>L_p – metrų skaičius, tenkantis naujai dujofikuojamo kvartalo vartotojo dujų sistemai, skirtai buitiniam vartotojui;</p> <p>L_{kvar} – naujai dujofikuojamo kvartalo dujotiekio ilgis;</p> <p>n_b – naujai dujofikuojamo kvartalo vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams, skaičius.</p>		<p>L_p – metrų skaičius, tenkantis naujai dujofikuojamo kvartalo vartotojo dujų sistemai, skirtai buitiniam vartotojui;</p> <p>L_{kvar} – naujai dujofikuojamo kvartalo dujotiekio ilgis (įskaitant ir įvadus);</p> <p>n_b – naujai dujofikuojamo kvartalo vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams, skaičius.</p>
18.	<p>36. Dujofikuojant naują kvartalą laikoma, kad atskira daugiabučio gyvenamojo namo laiptinė yra potenciali nauja vartotojo sistema, skirta buitiniam vartotojui, ir įmoka naujai vartotojo sistemai skirtai buitiniam vartotojui skaičiuojama pagal (8) formulę. Skaičiuojant įmoką buitiniams vartotojams, dujas naudosiantiems daugiabučiuose namuose, operatoriaus pagal (5) formulę apskaičiuota įmoka buitiniams vartotojams padalijama iš prie dujų sistemos (dujų sistemos įvado į atskirą laiptinę) galimo prijungti naujų vartotojų (butų) skaičiaus, įskaitant ir jau prijungtus naujus buitinius vartotojus (butus). Nauji buitiniai vartotojai, dujas naudosiantys daugiabučiuose namuose, dujų įmonės apskaičiuotą prijungimo įmoką buitiniams vartotojams turi sumokėti jungdamiesi prie dujų sistemos ar daugiabučio namo vartotojų sistemos, nepriklausomai nuo prijungimo momento.</p>	<p>Tikslinga numeracija, nes 8 formule skaičiuojamas įkainis, kuris taikomas vartotojui nepriklausomai nuo prijungimo atstumo, Eur, o 5 formule – atskaitinė kainos viršutinė riba.</p>	<p>36. Dujofikuojant naują kvartalą laikoma, kad atskira daugiabučio gyvenamojo namo laiptinė yra potenciali nauja vartotojo sistema, skirta buitiniam vartotojui, ir įmoka naujai vartotojo sistemai skirtai buitiniam vartotojui skaičiuojama pagal (68) formulę. Skaičiuojant įmoką buitiniams vartotojams, dujas naudosiantiems daugiabučiuose namuose, operatoriaus pagal (65) formulę apskaičiuota įmoka buitiniams vartotojams padalijama iš prie dujų sistemos (dujų sistemos įvado į atskirą laiptinę) galimo prijungti naujų vartotojų (butų) skaičiaus, įskaitant ir jau prijungtus naujus buitinius vartotojus (butus). Nauji buitiniai vartotojai, dujas naudosiantys daugiabučiuose namuose, dujų įmonės apskaičiuotą prijungimo įmoką buitiniams vartotojams turi sumokėti jungdamiesi prie dujų sistemos ar daugiabučio namo vartotojų sistemos, nepriklausomai nuo prijungimo momento.</p>
19.	<p>38. P_{buit} apskaičiuojama pagal (11) formulę :</p> $P_{buit} = FGDV(1) = \sum_{t=0}^T \frac{CF_{t\ buit}}{(1+D)^t} = \sum_{t=0}^T \frac{P_{t\ buit} - CAPEX_{t\ buit} - OPEX_{t\ buit} - ROI_{t\ buit} - C_{DA, t\ buit}}{(1+D)^t}; \quad (11)$ <p>čia: $CF_{t\ buit}$ – t-aisiais metais operatoriaus patiriami pinigų srautai, sąlygoti naujų vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams prijungimo, Eur; $CAPEX_{t\ buit}$ – t-aisiais metais operatoriaus patiriami investicijų kaštai, indeksuoti $\Delta SSKI$, sąlygoti per praėjusius 4 ketvirčius atliktų investicijų naujų vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams</p>	<p>Žiūr. PASTABOS SKAIČIUOKLEI „BUITINIAI“.</p> <p>Siekiant teisinio aiškumo, siūlome papildyti $CAPEX_{t\ buit}$ paaiškinimą.</p>	<p>38. P_{buit} apskaičiuojama pagal (11) formulę :</p> $P_{buit} = FGDV(1) = \sum_{t=0}^T \frac{CF_{t\ buit}}{(1+D)^t} = \sum_{t=0}^T \frac{P_{t\ buit} - CAPEX_{t\ buit} - OPEX_{t\ buit} - ROI_{t\ buit} - C_{DA, t\ buit}}{(1+D)^t}; \quad (11)$ <p>čia: $CF_{t\ buit}$ – t-aisiais metais operatoriaus patiriami pinigų srautai, sąlygoti naujų vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams prijungimo, Eur; $CAPEX_{t\ buit}$ – t-aisiais metais operatoriaus patiriami investicijų kaštai (individualiai prijungiamoms vartotojų sistemoms, skirtoms buitiniams vartotojams, paskutinių 4 ketvirčių faktinių</p>

Eil. Nr.	Nutarimo projekto nuostata	Bendrovės / ESO komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>prijungimo, Eur. $\Delta SSKI$ – metinis inžinerinių statinių statybos kainų pokytis, apskaičiuotas paskutinių 4 ketvirčių Lietuvos Respublikos statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamų mėnesinių Statybos sąnaudų elementų kainų indeksų (SSKI) inžineriniams statiniams vidurkį lyginant su ankstesnių 4 ketvirčių skelbiamų mėnesinių statybos sąnaudų elementų kainų indeksu inžineriniams statiniams vidurkiu, proc.;</p> <p>D – diskonto norma, įvertinanti pinigų vertės pokyčius atitinkamu laikotarpiu, yra lygi laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naujas vartotojų sistemas, skirtas buitiniams vartotojams, Tarybos nustatytų operatoriaus kainų ir (ar) pajamų viršutinėms riboms apskaičiuoti naudotai investicijų gražos normai (WACC), proc.;</p> <p>$C_{DA, t\text{ buit}}$ – t-aisiais metais operatoriaus patiriamų nusidėvėjimo sąnaudų padidėjimas, sąlygotas naujų vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams prijungimo, Eur;</p> <p>$ROI_{t\text{ buit}}$ – t-aisiais metais operatoriaus gautinos investicijų gražos sąnaudų padidėjimas, sąlygotas naujų vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams prijungimo, apskaičiuotos pagal Metodikos 39 punkto reikalavimus, Eur;</p> <p>$P_{t\text{ buit}}$ – t-aisiais metais operatoriaus gautinos pajamos dėl padidėjusių skirstomų dujų kiekių ir (ar) pajėgumų, sąlygotos naujų vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams prijungimo, apskaičiuotas pagal šios Metodikos 40 punktą, Eur;</p> <p>t – metų skaičius nuo investicijų įgyvendinimo pradžios iki jo ataskaitinio laikotarpio pabaigos;</p> <p>$OPEX_{t\text{ buit}}$ – t-aisiais metais operatoriaus patiriamų operacinių sąnaudų padidėjimas, apskaičiuotas pagal šios Metodikos 16 punktą, Eur;</p>		<p>investicijų kaštų ir praеityje suformuotame kvartale arba naujame kvartale proporcingai prijungiamoms vartotojų sistemoms, skirtoms buitiniams vartotojams, tenkančių investicijų kaštų suma), indeksuoti $\Delta SSKI$, sąlygoti per praėjusius 4 ketvirčius atliktų investicijų naujų vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams prijungimo, Eur. $\Delta SSKI$ – metinis inžinerinių statinių statybos kainų pokytis, apskaičiuotas paskutinių 4 ketvirčių Lietuvos Respublikos statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamų mėnesinių Statybos sąnaudų elementų kainų indeksų (SSKI) inžineriniams statiniams vidurkį lyginant su ankstesnių 4 ketvirčių skelbiamų mėnesinių statybos sąnaudų elementų kainų indeksu inžineriniams statiniams vidurkiu, proc.;</p> <p>D – diskonto norma, įvertinanti pinigų vertės pokyčius atitinkamu laikotarpiu, yra lygi laikotarpiui, per kurį planuojama prijungti naujas vartotojų sistemas, skirtas buitiniams vartotojams, Tarybos nustatytų operatoriaus kainų ir (ar) pajamų viršutinėms riboms apskaičiuoti naudotai investicijų gražos normai (WACC), proc.;</p> <p>~~$C_{DA, t\text{ buit}}$ – t-aisiais metais operatoriaus patiriamų nusidėvėjimo sąnaudų padidėjimas, sąlygotas naujų vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams prijungimo, Eur;~~</p> <p>~~$ROI_{t\text{ buit}}$ – t-aisiais metais operatoriaus gautinos investicijų gražos sąnaudų padidėjimas, sąlygotas naujų vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams prijungimo, apskaičiuotos pagal Metodikos 39 punkto reikalavimus, Eur;~~</p> <p>~~$P_{t\text{ buit}}$ – t-aisiais metais operatoriaus gautinos pajamos dėl padidėjusių skirstomų dujų kiekių ir (ar) pajėgumų, sąlygotos naujų vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams prijungimo, apskaičiuotas pagal šios Metodikos 40 punktą, Eur;~~</p> <p>t – metų skaičius nuo investicijų įgyvendinimo pradžios iki jo ataskaitinio laikotarpio pabaigos;</p>

Eil. Nr.	Nutarimo projekto nuostata	Bendrovės / ESO komentaras	Siūlomas pakeitimas
			OPEX _{t buit} – t-aisiais metais operatoriaus patiriamų operacinių sąnaudų padidėjimas, apskaičiuotas pagal šios Metodikos 16 punktą, Eur;
20.	<p>40. $P_{t\text{ buit}}$ apskaičiuojamos pagal (13) formulę:</p> $P_{t\text{ buit}} = Q_{t\text{ buit. vid}} \times K_a; \text{ (13)}$ <p>čia: $Q_{t\text{ buit. vid}}$ – operatoriaus t-aisiais metais planuojamas transportuoti dujų kiekis prijungiamomis vartotojų sistemomis, skirtomis buitiniams vartotojams, MWh ir (ar) MWh/paraž/metus. Šis kiekis nustatomas padauginant vidutinį metinį jau esamų atitinkamo pogrupio buitinių vartotojų suvartojamą kiekį iš per praėjusius 4 ketvirčius atitinkamo pogrupio naujai prijungtų vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams, skaičiaus. K_a – SSO atskaitinė kainos viršutinė riba, apskaičiuota pagal šios Metodikos 21 punktą, Eur/MWh arba Eur/(MWh/paraž/metus).</p>	Tikslinga numeracija, nes 21 p. pateikiamas investicijų gražos skaičiavimo formulė.	<p>40. $P_{t\text{ buit}}$ apskaičiuojamos pagal (13) formulę:</p> $P_{t\text{ buit}} = Q_{t\text{ buit. vid}} \times K_a; \text{ (13)}$ <p>čia: $Q_{t\text{ buit. vid}}$ – operatoriaus t-aisiais metais planuojamas transportuoti dujų kiekis prijungiamomis vartotojų sistemomis, skirtomis buitiniams vartotojams, MWh ir (ar) MWh/paraž/metus. Šis kiekis nustatomas padauginant vidutinį metinį jau esamų atitinkamo pogrupio buitinių vartotojų suvartojamą kiekį iš per praėjusius 4 ketvirčius atitinkamo pogrupio naujai prijungtų vartotojų sistemų, skirtų buitiniams vartotojams, skaičiaus. K_a – SSO atskaitinė kainos viršutinė riba, apskaičiuota pagal šios Metodikos 231– punktą, Eur/MWh arba Eur/(MWh/paraž/metus).</p>
21.	<p>45. Metrų ilgis priskirtas vartotojo sistemai, skirtai buitiniam vartotojui, kai numatoma įrengti vartotojų dujų sistemas, skirtas nebutiniams vartotojams, ir (ar) dujų sistemas ir (ar) biodujų gamybos įrenginius kartu su vartotojų sistemomis, skirtomis buitiniams vartotojams, priskiriamas proporcingai jam priskirtiems pajėgumams, pagal (13) formulę:</p> <p>A_i – dujų sistemos ilgis nuo i-tojo naujo asmens sistemos prijungimo taško iki esamos dujų sistemos, m; $G_{i\text{ buit}}$ – i-tajai vartotojo dujų sistemai, skirtai buitiniam vartotojui, reikalingi dujų transportavimo pajėgumai šios sistemos prijungimo taške, (m³/h – buitiniams vartotojams); N_{buit} – vartotojų sistemų skirtų buitiniams vartotojams skaičius; G_i – i-tajam naujam asmeniui reikalingi dujų transportavimo pajėgumai asmens sistemos</p>	Aprašytasis išskaidymas yra aktualus ir kai vienu projektu dujofikuojamos kelios nebutinių vartotojų sistemos, todėl skaičiavimai turi būti bendriniai, t. y. pritaikomi tiek buitiniams, tiek nebutiniams, tiek likusiems atvejams, kaip kad 44 p. numatyta.	<p>45. Kai investicijų projekte numatyta prijungti daugiau nei vieną vartotojų dujų sistemas, skirtas nebutiniams ir (ar) buitiniams vartotojams, ir (ar) dujų sistemas ir (ar) biodujų gamybos įrenginius, tai Mmetrų ilgis, priskirtas kiekvienai vartotojo sistemai/dujų sistemai/biodujų gamybos įrenginiui, skirtai buitiniam vartotojui, kai numatoma įrengti vartotojų dujų sistemas, skirtas nebutiniams vartotojams, ir (ar) dujų sistemas ir (ar) biodujų gamybos įrenginius kartu su vartotojų sistemomis, skirtomis buitiniams vartotojams, priskiriamas proporcingai jam priskirtiems pajėgumams, pagal (13) formulę:</p> <p>A_i – dujų sistemos ilgis nuo i-tojo naujo asmens sistemos prijungimo taško iki esamos dujų sistemos, m; $G_{i\text{ buit}}$ – i-tajai vartotojo dujų sistemai, skirtai buitiniam vartotojui, reikalingi dujų transportavimo pajėgumai</p>

Eil. Nr.	Nutarimo projekto nuostata	Bendrovės / ESO komentaras	Siūlomas pakeitimas
	prijungimo taške, (m ³ /h – buitiniams vartotojams, kWh/h – nebuitiniams vartotojams).		šios sistemos prijungimo taške, (m ³ /h – buitiniams vartotojams); N _{buit} – vartotojų sistemų skirtų buitiniams vartotojams skaičius; G _i – i-tajam naujam asmeniui reikalingi dujų transportavimo pajėgumai asmens sistemos prijungimo taške, (m ³ /h – buitiniams vartotojams, kWh/h – nebuitiniams vartotojams).
22.	Priedas	Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus siūlymus, papildyti priedą eilute „Faktiškai nutiestas dujotiekio ilgis, m iš viso“, o eilutę „Dujų įmonės nutiestų dujų sistemų buitiniams vartotojams atstumas (individualiai – geometrinis atstumas, kvartale – faktinis atstumas), iš viso“ įvardinti nauju pavadinimu „Apmokestintas ilgis, m, iš viso“. Atitinkamai pakoreguoti priede pateikiamą eilučių numeraciją	„Dujų įmonės faktiškai nutiestas dujotiekio ilgis, m iš viso“ „Dujų įmonės nutiestų dujų sistemų buitiniams vartotojams atstumas (individualiai – geometrinis atstumas, kvartale – faktinis apmokestintas ilgis), iš viso“
PASTABOS SKAIČIUOKLEI „BUITINIAI“			
23.	Investicijų gražos sąnaudos nuo įmonės lėšomis sukurto reguliuojamo turto vertės ROI _t , Eur	Nusidėvėjimas eilutėje „Nusidėvėjimo sąnaudos, CDA, Eur“ yra išskaičiuotas tik investicijų kaštų, finansuojamų ESO lėšomis, todėl skaičiuojant investicijų gražą nekorektiška nuo minėto nusidėvėjimo pakartotinai skaičiuoti ESO dalį.	Pridedama koreguota skaičiuoklė (įvesties duomenys pažymėti geltonai; koreguoti parametrai/siūlymai – žaliai).
24.	Pinigų srautas įvertinus prijungimo įmokas, Eur	Skaičiuojant FGDV nusidėvėjimas nėra vertinamas pinigų sraute.	
25.	Prognozuojama įmoka, Eur	Formulėje naudojamas ataskaitinis laikotarpis turi būti toks pats kaip ir kitose formulėse/prielaidose.	
26.	Diskontuotas sukauptas pinigų srautas be įmokų, Eur	Koreguotinas pavadinimas į „Diskontuotas sukauptas pinigų srautas įvertinus prijungimo įmokas, Eur“	
27.	Dujų kiekiai, Q _t , m ³	Siūloma naikinti šią eilutę, nes ji nėra aktuali skaičiavimams/rezultatui.	
28.	Dujotiekių ilgis, km	Koreguotinas pavadinimas į „Dujotiekių faktinis ilgis, km“	

Eil. Nr.	Nutarimo projekto nuostata	Bendrovės / ESO komentaras	Siūlomas pakeitimas
29.	-	Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas pastabas ir pasiūlymas, siūlome papildyti skaičiuoklę eilute „Dujotiekių apmokestinamas ilgis, km“, pagal kurį nustatomas įkainis už metrą.	
30.	Viršutinis šilumingumas, kWh / m ³ (norminės sąlygos, temperatūra (25 / 0) °C)	Siūloma naikinti šią eilutę, nes ji nėra aktuali skaičiavimams/rezultatui.	
31.	Dabartiniai metai (metai, kai atliekamas skaičiavimas)	Siūloma naikinti šią eilutę, nes ji nėra aktuali skaičiavimams/rezultatui.	
PASTABOS SKAIČIUOKLEI „SKIRSTYMAS“			
32.	Nusidėvėjimo sąnaudos, CDA, Eur	Šiuo metu skaičiuoklėje visos investicijos sąnaudos pradedamos atvaizduoti po paskutinių metų, kai patiriami investicijų kaštai, tačiau nusidėvėjimo laikotarpis jau pradedamas skaičiuoti nuo pradinių investicijų kaštų. Pastarieji du aspektai tarpusavyje turi koreliuoti, t. y. laikantis prielaidos, kad investicijų kaštai įvedami į eksploataciją po visiško jų įgyvendinimo, tai tiek nusidėvėjimo laikotarpis, tiek nusidėvėjimo sąnaudų dydis pradedamas vertinti po investicijos įgyvendinimo.	Pridedama koreguota skaičiuoklė (įvesties duomenys pažymėti geltonai; koreguoti parametrai/siūlymai – žaliai).
33.	Investicijų gražos sąnaudos nuo įmonės lėšomis sukurto reguliuojamo turto vertės ROI _t , Eur	Nusidėvėjimas eilutėje „Nusidėvėjimo sąnaudos, CDA, Eur“ yra išskaičiuotas tik investicijų kaštų, finansuojamų ESO lėšomis, todėl skaičiuojant investicijų gražą nekorektiška nuo minėto nusidėvėjimo pakartotinai skaičiuoti ESO dalį.	
34.	Pinigų srautas įvertinus prijungimo įmoką, Eur	Skaičiuojant FGDV nusidėvėjimas nėra vertinamas pinigų sraute.	
35.	Prognozuojama įmoka, Eur	Formulėje naudojamas ataskaitinis laikotarpis turi būti toks pats kaip ir kitose formulėse/prielaidose.	
36.	Dujų kiekiai, Q _t , m ³	Siūloma naikinti šią eilutę, nes ji nėra aktuali skaičiavimams/rezultatui.	
37.	Viršutinis šilumingumas, kWh / m ³ (norminės sąlygos, temperatūra (25 / 0) °C)	Siūloma naikinti šią eilutę, nes ji nėra aktuali skaičiavimams/rezultatui.	

Eil. Nr.	Nutarimo projekto nuostata	Bendrovės / ESO komentaras	Siūlomas pakeitimas
38.	Dabartiniai metai (metai, kai atliekamas skaičiavimas)	Siūloma naikinti šią eilutę, nes ji nėra aktuali skaičiavimams/rezultatui.	
39.	Pirmieji metai, kai pradedami statybos darbai (metai, kai pradedama patirti sąnaudas)	Siūloma naikinti šią eilutę, nes ji nėra aktuali skaičiavimams/rezultatui.	
40.	Pirmieji metai, kai objektas pradedamas eksploatuoti (metai, kai pradedama gauti pajamas)	Siūloma naikinti šią eilutę, nes ji nėra aktuali skaičiavimams/rezultatui.	
